

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2026-241

5.3.2026

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Råteskade i ytterkledning – omfattet av dekningen for følgeskade etter håndverkerfeil?

Sikrede oppdaget råteskader i ytterkledningen på sitt bolighus våren 2024. Huset ble oppført i 2014. I forbindelse med foretakets behandling av saken, ble det engasjert flere fagkyndige til å vurdere den bakenforliggende skadeårsaken. Alle de fagkyndige rapportene pekte på håndverkerfeil knyttet til lufting bak kledningen, samt manglende overdekking/beslag over endeveden. Foretaket avsto dekning med begrunnelse i at forsikringen ikke dekket råteskade i ytterkledningen. Sikrede anførte at råteskaden måtte erstattes under dekningen for følgeskade etter håndverkerfeil. Til dette anførte foretaket at dekningen for håndverkerfeil hadde uttrykkelig unntak for «følgeskade ved kondens» og «følgeskade ved sopp, bakterier eller råte». Nemnda kom til at råteskadene ikke var dekningsmessige, og viste til at vilkårene hadde unntak for følgeskade etter håndverkerfeil ved «sopp, bakterier eller råte».

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for råteskade i utvendig huskledning.

Sikredes bolig er dekket av bygningsforsikring med følgende vilkår:

4.9. Sopp og råte

Forsikringen dekker skade ved ekte hussopp og andre treødeleggende sopper og råte som utvikler seg i forsikringstiden. If svarer ikke for den del av sopp- og råteskader som har utviklet seg etter at forsikringen er opphørt, selv om skaden startet sin utvikling i forsikringstiden.

UNNTATT ER:

- (...)
- Skade på vinduer og dører i yttervegg og alt annet treverk utenfor taksperrer eller reisverk/stenderverk.
- Skade på alt treverk som er i kontakt med friluft.

(...)

4.10. Skade som følge av håndverkerfeil

FORSIKRINGEN OMFATTER:

Skade på bygning som er en direkte følge av feil montering, materialfeil, konstruksjonsfeil eller prosjekteringsfeil, utført av autorisert håndverker for mindre enn ti år siden.

(...)

UNNTATT ER:

- Selve feilen/mangelen
- Tilkomstarbeider for å rette feilen/mangelen.
- (...)

- Følgeskade som skyldes arbeid utført for mer enn ti år siden.
- (...)
- Følgeskade ved kondens.
- (...)
- Følgeskade ved sopp, bakterier eller råte.

Sikrede meldte om råteskader i den utvendige kledningen i mars 2024. Sikrede opplyste at huset ble oppført i 2014.

Foretaket engasjerte takstmann A for å avdekke skadeårsaken. Fra A's takstrapport hitsettes:

I øvre kant av vegg er det etablert et beslag i overgang kledning og tak. Beslag er ikke etablert med lufting. Beslag uten lufting og lekte/spikerslag i nedre kant av kledning medfører at en får dårlig luftsirkulasjon bak kledning og som kan medføre råte. Denne type råte starter innenfra, bak kledning og går ut i treverk.

Foretaket avsto dekning den 5.4.24 med begrunnelse i at forsikringen ikke dekket råteskade i ytterkledning.

Sikrede klaget og anførte at råteskaden var dekket som følgeskader etter håndverkerfeil i pkt. 4.10.

Foretaket fastholdt sin vurdering, og sikrede klaget saken inn til foretakets interne klageorgan, Kundeombudet, i oktober 2024. Sikrede fremla rapport fra takstmann B, som uttalte følgende om skadeårsaken:

Det er årsakssammenheng mellom registrerte avvik fukt og råte i utv. Kledning i utvendige overflater som følge av konstruksjons feil i overgang gesimsbeslag og manglende utlufting bak utv. kledning.

(...)

Dagens løsning medvirker til mangelfull luftveksling/utlufting, samt drenering bak kledning med konsekvens at kledning brytes fortere ned. Det er påvist nedbryting og stedvis råte i utvendig kledning enkelte steder, i hovedsak der det ikke er etablert tilstrekkelig utlufting av kledning.

Utførelse/montering av gesims med parapetbeslag på yttertak mangler luftspalter og dermed ikke tilstrekkelig utlufting. Det er påvist årsakssammenheng mellom påviste skader og konstruksjonsfeil med at utluftingen ved parapet beslag på tak ikke er ivaretatt.

Kundeombudet fastholdt foretakets avslag. Sikrede klaget 31.3.25 saken inn for Finansklagenemnda og fremla ny rapport fra takstmann C med følgende uttalelse:

Hovedårsak til at det har oppstått råte i kledning skyldes uheldige løsninger – i kombinasjon med ubehandlet material. Valg av løsninger og material har blitt gjort ifm. tegning og prosjektering ved oppføring. Manglende overdekning over ende veden på kledning har ført til at regnvann har blitt sugd inn i treverk over tid. Siden material er ubehandlet (ikke impregnert), har det medført råteutvikling spesielt i kledning som er avsluttet mot innvendige- og utvendige hjørner, samt mot vinduer.

Valgte løsninger, uten lister og vannbord som beskytter ende veden, er etter vår vurdering lite egnet i kombinasjon med ubehandlet kledning – spesielt i værutsatte områder.

[...]

Manglende utlufting ved gesims i topp av vegger har trolig hatt en medvirkning til utviklingstiden før råteskader har oppstått. Luftsjikt bak kledning har som funksjon å tørke kledning fra innsiden/baksiden, samt ventilere ut eventuell fukt som trenger bak kledningen. Manglende utlufting ved gesims medfører at luftveksling bak kledning begrenses- eller stanser opp. Redusert- eller manglende luftveksling bak kledning påvirker kledningens evne til å tørke opp fra baksiden.

Sikrede krever dekning for råteskade i husets ytterkledning. Tre uavhengige takstrapporter dokumenterer entydig at råteskaden skyldes byggetekniske feil: manglende lufting, feilmonteerte beslag og utilstrekkelig beskyttelse av endeved. Ingen av rapportene nevner kondens eller råte

som årsak. Tvert imot fremgår det at skaden skyldes feil i utførelsen av bygget. Flere av feilene var skjulte og ble ikke nevnt i tilstandsrapporten ved kjøp av huset. Forsikringen dekker skade som følge av håndverkerfeil. Foretaket er dermed ansvarlig for å dekke følgeskaden, dvs. råteskaden og nødvendig tilhørende arbeid. Utbedringskostnadene beløper seg til kr 794 837, basert på tilbud fra entreprenør.

Foretaket har avslått kravet under henvisning til vilkårenes unntak for kondens og råte, men har ikke dokumentert at råteskaden skyldes kondens. Sikrede anfører at foretaket tolker vilkårene for vidt og i strid med forsikringsavtaleloven og forbrukerens berettigede forventninger.

Foretakets Kundeombud har ikke bygningsteknisk kompetanse og innhentet ikke ekstern vurdering. Relevante fagkilder som TEK10 og SINTEF ble heller ikke vurdert ved Kundeombudets behandling av saken.

Forsikringsforetaket avviser ansvar for råteskader på sikredes ytterkledning. Forsikringen dekker skade ved råte, men har unntak for «Skade på vinduer og dører i yttervegg og alt annet treverk utenfor taksperrer eller reisverk/stenderverk» og «Skade på alt treverk som er i kontakt med friluft», jf. pkt. 4.9.

I dette tilfellet har det oppstått råteskade på utvendig kledning. Dette er treverk som ligger utenfor reisverk/stenderverk, og det er for øvrig treverk som er i kontakt med friluft. Dermed vil råteskaden falle inn under unntaksbestemmelsene i pkt. 4.9.

De fagkyndige rapportene som er fremlagt på saken taler for at råteskaden er en følgeskade av håndverkerfeil knyttet til lufting bak kledningen og overdekking av endeved. Forsikringen dekker skade som følge av håndverkerfeil, jf. pkt. 4.10. Det følger av vilkårets ordlyd at selve håndverkerfeilen faller utenfor vilkårets dekningsområde.

Basert på de foreliggende skaderapporter, synes det å være klart at den manglende luftingen bak kledningen og manglende overdekking av endeved er håndverkerfeil. Videre er det klart at råteskadene på kledningen er en følgeskade av disse feilene. I pkt. 4.10 er det imidlertid opplistet en rekke unntak for følgeskader etter håndverkerfeil som ikke dekkes, deriblant «Følgeskade ved kondens» og «Følgeskade ved sopp, bakterier eller råte».

Det er på det rene at følgeskaden i sikredes tilfelle består i råte i utvendig kledning, og skaden vil således falle inn under unntaket for råte. Foretaket antar at også unntaket for følgeskade ved kondens kommer til anvendelse, ettersom manglende lufting vanligvis fører til at kondens får bygge seg opp, og det blir en kontinuerlig fuktpåkjenning i luftspalten som bidrar til å bryte ned treverket og forårsake råte.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for råteskade på yttervegg.

Ifølge de fremlagte fagkyndige rapporter er det oppstått råteskade på bygningens utvendige kledning. Forsikringen dekker råteskade, men unntar i pkt. 4.9 «skade på vinduer og dører i yttervegg og alt annet treverk utenfor taksperrer eller reisverk/stenderverk» og «skade på alt treverk som er i kontakt med friluft». Bygningens ytterkledning befinner seg utenfor reisverk og stenderverk, og kledningen er dermed omfattet av unntaket for «treverk utenfor (...) reisverk/stenderverk».

Foretaket er følgelig ikke ansvarlig for å dekke råteskadene under pkt. 4.9.

Forsikringen omfatter videre etter pkt. 4.10 følgeskader etter håndverkerfeil:

FORSIKRINGEN OMFATTER:

Skade på bygning som er en direkte følge av feil montering, materialfeil, konstruksjonsfeil eller prosjekteringsfeil, utført av autorisert håndverker for mindre enn ti år siden.

Dekningen gjelder følgeskader. Utbedring av selve feilen/mangelen er dermed ikke omfattet av forsikringen.

De fremlagte fagkyndige rapporter viser at selve håndverkerfeilen hovedsakelig er manglende lufting bak kledningen. Rapportene peker også på ubehandlet treverk, samt manglende overdekking/beskyttelse av endeveden, slik at denne blir utsatt for fuktopptrekk.

Rapportene angir også at følgeskaden av disse feilene er råteskader. Pkt. 4.10 unntar følgeskade etter håndverkerfeil ved «sopp, bakterier eller råte». Formuleringen betyr at hvis håndverkerfeil fører til sopp, vil soppskaden regnes som en følgeskade som er unntatt av forsikringen. Dette følger direkte av ordlyden, og kan ikke regnes som en utvidende tolkning av de ord som er brukt.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (bransjerepresentant) og Eirinn Landgren (forbrukerrepresentant).